

آئین نامه اجرایی کمیسیون بررسی موارد خاص دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی

کمیسیون بررسی موارد خاص که از این پس به لحاظ اختصار کمیسیون نامیده می شود در دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی تشکیل می گردد تا با رعایت مفاد این آیین نامه فقط به وضعیت تحصیلی دانشجویانی که مورد خاص تشخیص داده می شوند رسیدگی و رای نهایی صادر نماید.

ماده ۱- تعریف موارد خاص:

موارد خاص به وضعیت دانشجویانی گفته می شود که جریان تحصیل آنان به خاطر عللی خارج از اراده و اختیار آنها که در تحصیلشان مؤثر بوده با مشکل مواجه گردیده و حل آن با مقررات و آیین نامه های موجود ممکن نیست و رسیدگی به مشکلات تحصیلی آنها و ارائه راه حل منطقی به بررسی بیشتر و قضاوت دقیقتر و همه جانبه نیاز داشته باشد.

ماده ۲- اختیارات کمیسیون:

کمیسیون مسائل مربوط به دانشجویان شاغل به تحصیل و در حال اخراج آموزشی مؤسسه آموزش عالی را به صورت موردی و خاص بررسی می کند و در چارچوب اختیارات زیر تصمیم گیری و رای خود را صادر می نماید.

الف - اختیارات مربوط به دانشجویان دوره های کاردانی، کارشناسی و کارشناسی ارشد پیوسته

الف-۱: اجازه ادامه تحصیل به دانشجویانی که با وجود رعایت ماده ۲۷ آئین نامه آموزشی دوره های کاردانی و کارشناسی مصوب اسفند ۶۹ شورای عالی برنامه ریزی در معرض اخراج قرار گرفته اند به شرط آنکه میانگین کلشان کمتر از ده نباشد و بعد از آن دیگر مشروط نگردند.

الف-۲: اجازه انتقال موقت یا دائم از یک دانشگاه به دانشگاه دیگر به دانشجویانی که براساس آئین نامه آموزشی موجود واجد شرایط انتقال نیستند در صورت موافقت کمیسیون بررسی موارد خاص دانشگاههای مبداء و مقصد.

تبصره: انتقال دانشجویان مؤسسات آموزش عالی غیرانتفاعی، نیمه متمرکز و دانشگاه پیام نور به دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی دولتی و نیز انتقال دانشجویان دوره شبانه به دوره روزانه مطلقاً ممنوع است و توسط کمیسیون قابل بررسی نمی باشد. ولی کمیسیون می تواند تقاضای انتقال دانشجویان از دوره روزانه به دوره شبانه، دانشگاه پیام نور و مؤسسات آموزش عالی غیرانتفاعی را مورد بررسی قرارداد و درباره آن تصمیم گیری کند.

الف-۳: موافقت با افزایش سنوات تحصیلی به مدت یک نیمسال برای دانشجویان دوره های کاردانی و کارشناسی ناپیوسته و دو نیمسال برای دانشجویان دوره های کارشناسی و کارشناسی ارشد پیوسته ای که مدت مجاز تحصیل آنان برابر مقررات به پایان رسیده و ادامه تحصیل آنها از لحاظ سایر مقررات آموزشی منعی نداشته باشد.

الف-۴: موافقت با بازگشت به تحصیل دانشجویانی که به دلایل موجه با ارائه مدارک مستدل حداکثر یک بار برای ثبت نام و ادامه تحصیل مراجعه ننموده اند و مشکلی از لحاظ خدمت نظام وظیفه ندارند.

تبصره: مدت غیبت این قبیل دانشجویان جزو سنوات تحصیلی آنان محسوب می شود.

الف-۵: موافقت با حداکثر یک سال مرخصی بدون احتساب در سنوات تحصیلی دانشجویانی که با ارائه مدارک مستدل به بیماری حاد و مزمن مبتلا گردیده اند و یا خانم هایی که دوران بارداری و زایمان را سپری می نمایند و یا کسانی که با تایید وزیر مربوط به کارآنان نیاز مبرم می باشد.

الف-۶: موافقت با تغییر رشته دانشجویان از یک رشته به رشته ای دیگر در همان گروه آزمایشی و مقطع تحصیلی در صورتی که دانشجو توانایی ادامه تحصیل در رشته فعلی خود را از دست داده باشد با حفظ حداقل نمره آزمون سراسری رشته مورد تقاضا در کل کشور در سهمیه مربوط .

الف-۷: موافقت با تغییر رشته دانشجویان از یک گروه آزمایشی به گروه آزمایشی دیگر در صورتی که دانشجو توانایی ادامه تحصیل در کلیه رشته های گروه آزمایشی خود را از دست داده باشد به شرط داشتن حداقل نسبت نمره آزمون سراسری رشته مورد تقاضا در کل کشور در سهمیه مربوط .

ب: اختیارات مربوط به دانشجویان دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته

ب-۱: موافقت با یک نیمسال افزایش سنوات تحصیلی برای دانشجویانی که حداکثر مدت مجاز تحصیل آنان برابر مقررات به پایان رسیده و از لحاظ سایر مقررات آموزشی مجاز به ادامه تحصیل هستند.

ب-۲: موافقت با حداکثر یک سال مرخصی بدون احتساب در سنوات تحصیلی دانشجویانی که با ارائه مدارک مستدل به بیماری حاد و مزمن مبتلا گردیده اند و یا خانم هایی که دوران بارداری و زایمان را سپری می نمایند و یا کسانی که با تایید وزیر مربوط به کارشان نیاز مبرم باشد.

ج - در کلیه موارد اصول زیر باید رعایت شود:

- ۱) حفظ کیفیت آموزشی
- ۲) حفظ حداقل واحد مقرر و معدل لازم برای فراغت از تحصیل
- ۳) حفظ حداقل نمره قبولی در هر درس
- ۴) حفظ حداقل نمره آزمون و یا نسبت نمره آزمون سراسری حسب مورد در کل کشور در سهمیه مربوط
- ۵) عدم تغییر مقطع تحصیلی از پایین تر به بالاتر

ماده ۳) ترکیب اعضاء:

۱) رئیس دانشگاه به عنوان رئیس کمیسیون

۲) معاون دانشجویی و فرهنگی دانشگاه به عنوان دبیر کمیسیون

۳) معاون آموزشی دانشگاه

۴) چهار نفر از اعضاء هیات علمی صاحب نظر و متعهد دانشگاه به پیشنهاد دبیر کمیسیون

تبصره ۱: مدیر کل امور دانشجویان شاهد و ایثارگر، مدیر کل امور آموزشی، مدیر کل تحصیلات تکمیلی و مدیر کل امور فرهنگی چنانچه عضو هیات علمی باشند برای عضویت در کمیسیون در اولویت قرار دارند.

تبصره ۲: کلیه اعضاء با حکم ریاست دانشگاه منصوب می شوند و رونوشت حکم آنان برای معاونت دانشجویی وزارت ارسال می گردد.

ماده ۴) نحوه ارجاع پرونده ها به کمیسیون:

کمیسیون وضعیت تحصیلی و درخواستهایی که به یکی از دو طریق زیر ارجاع گردد را مورد رسیدگی قرار می دهد:

۱- مواردی که پس از طرح در کمیسیون آموزشی با شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه با امضاء معاون آموزشی به کمیسیون ارجاع شود.

۲- تقاضای دانشجویانی که به تشخیص رئیس دانشگاه، معاون دانشجویی و یا معاون آموزشی به کمیسیون ارجاع گردد.

تذکره ۱: جلسات کمیسیون با حضور رئیس دانشگاه، معاونین دانشجویی، آموزشی و نصف به علاوه یک اعضا رسمیت می یابد و تصمیمات کمیسیون با رای مثبت نصف به اضافه یک کلیه اعضا معتبر می باشد.

تبصره ۲: در صورت عدم امکان حضور رئیس دانشگاه، جلسه با حضور نماینده تام الاختیار ایشان تشکیل خواهد شد.

تذکره ۲: جلسات کمیسیون حداقل هر ۱۵ روز یکبار و در صورت ضرورت بنا به تشخیص دبیر کمیسیون به صورت فوق العاده تشکیل می شود.

تذکره ۳: صورت جلسات کمیسیون با شرح وضعیت تحصیلی دانشجویان و دلایل خاص بودن آنها پس از امضاء کلیه اعضا حاضر در جلسه جهت تأیید رئیس دانشگاه ارسال می گردد.

تذکره ۴: آراء صادره پس از امضاء رئیس دانشگاه و ابلاغ به معاون آموزشی لازم الاجراست.

تذکره ۵: دبیر کمیسیون پس از بررسی مقدماتی سوابق امر، موارد را جهت رسیدگی در کمیسیون مطرح می نماید.

ماده ۵) گزارش به کمیسیون مرکزی بررسی موارد خاص :

دبیر کمیسیون موظف است حداقل هر دو ماه یک بار گزارشی مکتوب از فعالیتها و مصوبات را به همراه صورت جلسات کمیسیون به کمیسیون مرکزی بررسی موارد خاص مستقر در حوزه معاونت دانشجویی وزارت فرهنگ و آموزش عالی ارسال کند.

ماده ۶) موارد استثنایی :

مواردی را که از اختیارات کمیسیون بررسی موارد خاص دانشگاه نمی باشد و کمیسیون دانشگاه تشخیص می دهد تا در کمیسیون مرکزی بررسی موارد خاص رسیدگی گردد وضعیت تحصیلی دانشجو حسب فرم مربوط به همراه سایر مدارک با امضاء ریاست دانشگاه به کمیسیون مرکزی بررسی موارد خاص ارسال شود.

تذکره: آراء کمیسیون مرکزی بررسی موارد خاص برای دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی لازم الاجراست.

ماده ۷):

آراء کمیسیون بررسی موارد خاص دانشگاه در معاونت دانشجویی وزارت مورد بررسی قرار می گیرد و چنانچه خارج از اختیارات کمیسیون دانشگاه تشخیص داده شود به آن رسیدگی خواهد شد.

این آیین نامه در ۷ ماده در تاریخ ۱۶/۱۱/۷۴ به تایید وزیر فرهنگ و آموزش عالی رسید و از تاریخ تصویب جایگزین آیین نامه قبلی می شود.

بندهای الحاقی به آیین نامه اجرایی کمیسیون بررسی موارد خاص دانشگاهها و موسسات آموزش عالی

*****

ب-۱ (اصلاحی): موافقت یا یکسال افزایش سنوات تحصیلی برای دانشجویانی که حداکثر مجاز تحصیل آنان برابر مقررات به پایان رسیده و از لحاظ سایر مقررات آموزشی مجاز به ادامه تحصیل هستند.

ب-۳: موافقت با انتقال دائم دانشجو از یک دانشگاه به دانشگاه دیگر در صورت موافقت کمیسیون بررسی موارد خاص دانشگاههای مبدأ و مقصد.

تبصره: انتقال دانشجویان مؤسسات آموزش عالی غیر دولتی و دانشگاه پیام نور به دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی دولتی مطلقاً ممنوع است و توسط کمیسیون قابل بررسی نمی باشد ولی کمیسیون می تواند تقاضای انتقال دانشجویان از دانشگاههای دولتی به دانشگاه پیام نور و مؤسسات آموزش عالی غیرانتفاعی را مورد بررسی قرار داده و درباره آن تصمیم گیری نمایند.

بند الحاقی به ماده ۲ آیین نامه اجرایی کمیسیون بررسی موارد خاص دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی

*****

الف-۸: اختیارات مندرج در تبصره ۴ ماده ۲۹ آیین نامه آموزشی مصوب اردیبهشت ماه سال ۱۳۷۶ شورای عالی برنامه ریزی به کمیسیون بررسی موارد خاص دانشگاههای واقع در شهر تهران واگذار می شود.

کمیسیون این دانشگاهها باید سالانه حداقل به میزان سه درصد ظرفیت پذیرش خود را از میان دانشجویان واجد شرایط انتقال به شهر تهران مندرج در ماده ۲۹ آیین نامه آموزشی پذیرش نمایند.

تبصره ۱: کمیسیون بررسی موارد خاص دانشگاهها می توانند درباره تقاضای انتقال سایر دانشجویان دارای شرایط خاص براساس مفاد بند الف - ۲ ماده آیین نامه اجرایی کمیسیون بررسی موارد خاص دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی تصمیم گیری نمایند.

تبصره ۲: کمیسیون مرکزی بررسی موارد خاص وزارت می تواند سالانه به میزان یک درصد ظرفیت پذیرش به هر دانشگاه دانشجوی انتقالی معرفی کند.

بند الحاقی به ماده ۲ آیین نامه اجرایی کمیسیون بررسی موارد خاص

دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی

*****

۱- افزایش سنوات تحصیلی دانشجویانی که حداکثر مدت مجاز تحصیل آنان برابر آیین نامه آموزشی به پایان رسیده و ادامه تحصیل آنها از لحاظ سایر مقررات آموزشی محاز است، بنا به تقاضای کتبی دانشجو حداکثر

برای دو نیمسال در نظام شبانه

۲- موافقت با ادامه تحصیل دانشجویانی ورودی سال ۷۶ و بعد که علیرغم برخورداری از مفاد بخشنامه شماره

۴۱/۳۲۸۲ مورخ ۷۸/۲/۲۰ معاون دانشجویی وزارت برای اخذ مدرک (کارشناسی یا کاردانی) به یک نیمسال

فرصت اضافی نیاز دارند بنا به تقاضای دانشجو در نظام شبانه

۳- اعطای حداکثر سه سال مرخصی بدون احتساب در سنوات تحصیلی به دانشجویانی که به مأموریت خارج

اعزام می شوند، به شرط تأیید معاون ذیربط وزارت متبوع دانشجو

۴- بررسی درخواست و موافقت دانشگاه پیام نور با بازگشت به تحصیل دانشجویانی که به دلایلی موجه بیش از

یک نیمسال برای انتخاب واحد و ادامه تحصیل مراجعه ننموده اند، مشروط به نداشتن مشکل نظام وظیفه و

امکان اتمام تحصیلات خود طی سنوات مجاز (برابر آیین نامه آموزشی) و با استفاده از بند ۱ این بخشنامه و با

رعایت ضوابط دانشگاه پیام نور

۵- بررسی درخواست و موافقت دانشگاه پیام نور با پذیرش دانشجویانی که در دانشگاه ها و مؤسسات آموزش

عالی حضوری دولتی حق ادامه تحصیل از آنها سلب شده است، در صورت معرفی دانشگاه مربوط برای ادامه

تحصیل در دوره نیمه حضوری و با رعایت ضوابط دانشگاه پیام نور

الحاق ۵ بند به ماده ۲ آیین نامه اجرایی کمیسیون بررسی موارد خاص دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی در

تاریخ ۸۳/۴/۲ به تصویب وزیر علوم، تحقیقات و فناوری رسیده است و از تاریخ ابلاغ قابل اجرا است.